

IES
Ramon
Muntaner
XIRIVELLA

LA REVISTA DE L'IE.S. RAMON MUNTANER

CRÒNICA JOVE

NÚMERO 48. DESEMBRE, 2022. (SEGONA ÈPOCA, 12)

Revista Crònica Jove, núm. 48 (2ª època, Nº 12)
Desembre, 2022. IES Ramon Muntaner.

CONSELL DE REDACCIÓ:

Francisco Castillo y Marivi Mayoral.

COORDINADORS:

Francisco Castillo y Marivi Mayoral.

REDACCIÓ:

Equip d'alumnes de 3^r d'ESO de l'optativa Comunicació i Fotografia:

Sofía Lara, Almudena Casas, Maika Fernández, Paula Gómez, Iván Rubio, José Vergaz, Sami Bakalem, M^a del Mar Obando, Desiré Ruiz, Aaron Curbelo, Pedro Fernández, Michelle Martos, David Ocampo, Candela Perales, Ana Vázquez.

DISENY I PORTADES: Grup de redacció.

COL·LABORACIONS:

Alumnat, professorat i personal no docent de l'I.E.S. Ramon Muntaner.

EDICIÓ:

IES Ramon Muntaner (Xirivella).

SUMARI:

EDITORIAL	3
NOTICIES DESTACADES	4
HOMENATGE A AMPARO NEVADO	5
ACTIVITATS DEL CENTRE	10
Viatge a Boston	11
Viatge a Roma	16
Patis actius	18
Taller de cuina	20
Dia de les llengües	22
Excursió a Benagéber	24
Visita a la Biblioteca Valenciana	25
Altres activitats	26
DIA CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE	28
RACÓ LITERARI: Relats de terror	32
RACÓ GRAFIC: Concurs de fotografia: La Mediterrània II	35
CARTES A LA REDACCIÓ I SUGGERIMENTS	37
PASSATEMPS	38
TAULER D'ANUNCIS	39
CONTRAPORTADA	40

EDITORIAL

Amb moltes idees i molta experiència, en el nostre centre som conscients que tant la docència com la discència no sols s'ha de realitzar entre les quatre parets de l'aula, ni amb diferents classes més o menys magistrals, més o menys valorades, o més o menys enteses. Sinó que els espais i les situacions d'ensenyament i aprenentatge (entesos aquests en el seu sentit primari, i no en un connotatiu, parcialment o miope escatològic i particularista) han d'eixir d'aquests entorns i estar oberts (en moltes ocasions mai més ben dit) a altres ambients i actuacions que obliguen la ment de l'alumnat (i també a vegades els seus pulmons).

Tot això té una amplíssima representació en les moltes i variades activitats que es realitzen en el nostre centre, com recollim en bona part de les pàgines que segueixen. Encara que, com esmentem en el seu lloc, no estan totes les que són (però sí totes les que estan).

Però necessitem realitzar un avvertiment: No es tracta d'activitats "extraescolars", perquè no una mica "extra", "a part", sinó que totes elles tens una aplicació pràctica i teòrica, i apareixen i es desenvolupen en els diferents "*curricula*" dels diferents departaments que componen el nostre centre, i d'aquest mateix de manera general. Aquestes activitats són tan importants i bàsiques, com qualsevol altra, i també serveixen perquè les nostres alumnes i el nostre alumnat puguen desenvolupar les seues capacitats des de diferents àmbits, i, especialment, aprendre a saber i entendre que hi ha més món fora dels seus mons.

Per aquest motiu, hem posat com a títol en la portada de la revista "(L)Institut viu", amb un xicotet joc de paraules (en valencià), de fàcil comprensió.

Juntament amb aquest tema central, hem decidit dedicar la primera secció pròpiament dita de la revista, i amb un merescut i

sentit homenatge, a la què va ser la nostra directora, companya, i fins i tot amiga, Amparo Nevado, que tristament ja no ens acompanya ni pot llegir aquestes línies. Es tracta d'un homenatge que modestament intenta posar en valor tot el que Amparo va fer pel nostre centre, l'IES Ramon Muntaner, de Xirivella, i que sense ella no seria com ara és.

Com a últim apartat no fixe, un any més, en aquest trimestre, ens fem ressò del dia per a l'eliminació de la violència contra la dona, i de les actuacions reivindicatives que, com cada any també, realitza bona part del nostre alumnat i del nostre professorat.

Siga tot això per a aconseguir, amb les nostres limitacions, que no afecten les nostres il·lusions, que el món siga una miqueta millor.

NOTÍCIES DESTACADES

Al nostre institut, Ramon Muntaner, habitualment es fan moltíssimes activitats gràcies a la col·laboració de moltíssimes persones. Desenrotllar totes en la nostra revista seria una tasca impossible, però si voleu saber què més coses hem fet pots consultar el següent enllaç, corresponent a la pàgina web del nostre institut. No obstant, ací recollim aquelles quen ens pareixen més rellevants.

<http://www.ramonmuntaner.com>

HOMENATGE A AMPARO NEVADO

Directora del nostre centre i amiga

HOMENATGE A AMPARO NEVADO

El passat 7 de juliol la nostra directora, Amparo Nevado, ens va deixar.

Amb motiu de tan luctuós succés, en el nostre centre vam creure convenient i necessari, rendir-li un desitjat i merescut homenatge, en el qual realitzem una sèrie d'actes en record d'una persona que no sols va ser una excel·lent directora i professora d'economia, sinó també una molt benvolguda companya i amiga.

Aquests actes van tindre lloc el passat 12 de setembre al pati del nostre institut, i a ell van acudir no sols els professors del centre, i alguns antics membres d'aquest, sinó també alumnes del present curs i fins i tot exalumnes d'anys anteriors, que guardaven un grat record de la seu professor. Així mateix també van ser presents els familiars d'Amparo.

Allí es van realitzar diferents parlaments en el seu record, es va entregar un quadre a la família i un ram de flors a la seu neboda, i es van plasmar en diferents targetes frases en el seu record perquè la família les poguera guardar.

Finalment, es va visualitzar un vídeo amb diferents fotografies d'Amparo. Aquest vídeo es va projectar a la sala de multiusos del centre, que, per acord unànim del claustre de professors, a partir d'aqueix moment ha passat a dir-se SALA AMPARO NEVADO, com merescudíssim record i homenatge.

Reproduïm a continuació un resum d'aqueixos actes i els parlaments que es van dur a terme, realitzats en primer lloc per Mariví Mayoral, como a mestra de cerimònies, i per Xelo Santonja i l'alumna Izaya Rodriguez.

HOMENATGE A AMPARO NEVADO

"Bona vesprada i benvinguts a aquest acte d'homenatge i record a la nostra companya i amiga Amparo Nevado.

En primer lloc volem donar les gràcies a la família d'Amparo per compartir amb nosaltres aquest moment. També a les autoritats locals, representants d'institucions educatives, professorat i alumnat que aquesta vesprada ens acompanyen.

No es gens fàcil per a mi fer el que estic fent. Amparo va ser la nostra directora però també la meua amiga i companya amb la qual hem compartit molts moments divertits i difícils, de molta feina i de divertiment. Formar part d'un equip directiu és una experiència de compartir moltes coses. Hem rigut, hem plorat, s'hem enfadat i s'hem abraçat i això és el que queda i el que volem recordar.

Amparo va dirigir aquest centre amb una capacitat de treball impressionant i treballar al seu costat ha sigut una experiència inigualable. Exigència i perfecció eren les seues línies mestres de treball que ens va transmetre a qui estàvem al seu costat. Amb això em quede i amb això ens quedem molts companys i companyes.

Per a Amparo aquestes parets formaven part de la seu vida, hores i hores dedicades per a que tot estiguera controlat en temps, forma i exactitud. Durant la seua direcció el centre va canvia de cap a peus: començarem amb la reforma i ampliació d'instal·lacions, canvi metodològic en l'educació, patírem un confinament i tornarem a les aules amb mascaretes i un munt de noves normes... i sempre al peu del canó i dirigint

cada moviment amb fermesa i valentia.

Sempre la tindrem en el record i en el nostre cor i amb l'acte d'aquesta vesprada tanquem una etapa de la qual tindrem evidència al nostre centre per a sempre.

Moltes gràcies a totes i tots!

A continuació anem a escoltar les paraules que l'alumna Izaya Rodríguez vol dedicar-li en nom de tot l'alumnat. (Per desgràcia no hem pogut obtenir aquest discurs).

"Hem preparat un acte simbòlic molt senzill on cada u de vosaltres li podeu dedicar les paraules que vos isquen del cor. Us demanem que en les targetetes que teniu expresseu allò que voleu dir-li: un record, una anècdota, un adèu, un fins sempre, un bes... i en acabar l'acte el depositarem en aquesta caixa que serà entregada a la família.

El nostre company Patrick Martineau ens accompanyarà musicalment durant els minuts que dedicarem a escriure.

--- MÚSICA PIANO I ESCRIPTURA TARGETES ---

"En nom del professorat, la companya i amiga d'Amparo, Xelo Santonja dirà unes paraules".

Bona vesprada, comunitat Muntaner. Querida, queridísima Amparo:

Ahora que todo comienza de nuevo en el Muntaner,

HOMENATGE A AMPARO NEVADO

después de la travesía atípica, curativa y tan necesaria de este verano; ahora que, con reencuentros, abrazos, caras más relajadas y sonrientes le ponemos ganas renovadas al día a día, a las pequeñas y grandes cosas que emprenderemos, queremos darte **las GRACIAS**.

GRACIAS por toda la energía, trabajo sin límites e ilusión que has trasmitido estos años.

GRACIAS por compartir tu visión de un Ramon Muntaner vivo y creativo, una casa abierta a Xirivella, a las familias, personal no docente, profesoras y profesores e instituciones donde todos sumamos para acompañar, educar, integrar y querer a nuestro alumnado, nuestro mayor tesoro. **GRACIAS** por haber creído que todo es posible si hay ilusión y esfuerzo.

Queda mucho por recorrer y mejorar y lo haremos con el convencimiento de que sigues con nosotros. Te quedas aquí, en tu casa: en las memorias y vivencias personales de quienes te conocimos, respetamos y quisimos, pero sobre todo en los pequeños detalles, en las maneras de hacer, en los ratos y risas compartidos, en tantas ideas y proyectos que han germinado y crecerán para convertirse siempre en algo nuevo y mejor; en los rincones y muros cada vez con más color de estos patios.

Una vez, a cuentas de tu esfuerzo por estudiar inglés en los ratos "libres" que te quedaban nos reímos con el epitafio agudo y gamberro del genial Roald Dahl. Nos sorprendió descubrir que, como ocurre algunas veces, las palabras no eran tuyas sino de una poeta norteamericana feminista y valiente como tú, Edna St. Vincent, que vivió también con gran intensidad y que decía así:

*"Mi vela arde en ambos extremos; no llegará a mañana;
Pero no importa, mis rivales y amigos, su luz preciosa asombra
el asma."*

"Perquè una imatge val més que mil paraules i no podem resumir tots els moments que vam compartir amb Amparo, volem entregar a la família aquest quadre que recull molts d'eixos moments. Si ens fixem, cada xicotet pixel recorda un moment de la seua vida en el centre, perquè la vida està plena de xicotets moments!"

--- ENTREGA DEL QUADRE A LA FAMÍLIA I PARAULES DE LA FAMÍLIA ---

"Una de les persones més importants en la vida d'Amparo era la seua volguda neboda África a qui li entreguem aquestes dues roses blanques en record de la seua tia".

HOMENATGE A AMPARO NEVADO

--- ENTREGA ROSES BLANQUES ---

"Com a record a la seua dedicació a aquest centre, el claustre del professorat va decidir nomenar l'antiga sala multiusos com SALA AMPARO NEVADO. Posarem aquesta placa a l'entrada de la Sala".

--- APLAUSOS ---

"Gràcies pel vostre respecte durant l'acte i per la vostra assistència".

"Com a primer acte i inauguració de la Sala Amparo Nevado, us convidem a acompanyar-nos a aquesta sala on visualitzarem un vídeo que hem preparat amb molt de carinyo per recordar el seu pas pel centre".

--- SALA AMPARO NEVADO: VIDEO ---

L'IES RAMON MUNTANER I TOTA LA GENT ESTÀ VESPRADA ACÍ REUNIDA T'ENVIA UN GRAN BES AMPARO!

Els moments es graven a la memòria, les persones es graven al cor i Amparo viurà en les parets d'aquest centre per sempre.

Amparo, amb alguns companys del nostre institut

Amparo, el dia de la visita de Mònica Oltra, amb la resta de l'equip directiu

(/L')INSTITUT VIU.

ACTIVITATS DEL CENTRE

És una constant i una tradició del Ramon Muntaner el realitzar nombroses activitats, tant dins com fora del nostre recinte, que més que extraescolars haurien de denominar-se "extra-aulares" (encara que algunes d'elles també es realitzen dins de la pròpia aula).

El número d'aquestes és amplíssim, i ací, a continuació, només recollim algunes d'elles. Unes ha durat diversos dies, unes altres unes poques hores; en unes ha participat una gran quantitat d'alumnes i alumnes, i en unes altres el número ha sigut més reduït; però totes elles han sigut importants, interessants i enriquidores per al nostre alumnat.

És per això que hem posat com a títol per a la portada d'aquest número de la revista "(L')institut viu". Perquè el nostre institut amb aquestes activitats el nostre institut viu, el nostre institut es converteix en un institut viu.

VIATGE A BOSTON

JO A BOSTON I TU A XIRIVELLA

VIATGE DEL NOSTRE ALUMNAT A LA CIUTAT NORD-AMERICANA DINS DEL PROGRAMA D'INTERCANVI D'ESTUDIANTS.

Durant els dies 15 a 27 de setembre una part del nostre alumnat de batxillerat, acompanyat per les professores d'anglès, Miryam Esquerre i Claudia López, van realitzar un viatge a Foxborough, una localitat pròxima a Boston (als Estats Units d'Amèrica, com és ben sabut), com a primera part d'un programa d'intercanvi d'alumnat (perquè els seus companys americans arribaran al mes de febrer), i que ja es realitzava en el nostre centre des de fa vint anys, però que, després d'una sèrie d'interrupcions alienes a la nostra voluntat, el nostre departament d'anglès ha decidit reprendre.

Per tal motiu parlem amb alguns dels alumnes protagonistes, així com amb les professores participants, per a conéixer les seues impressions.

Després de la seu arribada a la ciutat, es van allotjar al llarg dels dies que van ser allí, en les diferents cases dels seus companys d'intercanvi, i en les jornades següents van assistir a l'institut dels seus companys, on van tindre l'oportunitat de conéixer el sistema educatiu d'aquell país i entrar en contacte

amb altres estudiants i professors.

A més, van visitar diferents llocs de la localitat i de la veïna Boston, i van realitzar excursions a la universitat d'Harvard (amb visita guiada inclosa) i a la gran urbs de Nova York.

De totes aquestes experiències els alumnes participants han redactat un diari-crònica en la llengua d'aquell país, l'anglès, que amb tant d'afany estudien (i allí van tindre l'oportunitat de practicar).

Reproduïm a continuació, i literalment, el text.

VIATGE A BOSTON

15/09/2022

Today our exchange experience has started. We had to be at the airport very early in the morning. During the check-in we had a few setbacks because someone had problems with their ESTA.

We finally arrived to Madrid. We just rested and then we boarded the second plane. Fortunately, the plane was not full and we could seat together. When we arrived to the airport, we had to pass a police control and later a bus picked us up and we arrived to Foxborough.

We were so nervous of meeting our partners but in the end, they were very nice.

By Julia Mascarell – 1st Bachillerato A

16/09/2022

Today, on the second day, I got up at 6.20 to go to school. We have all gone to the first class with our exchange student. Each one has a different subject: choir, economics, study time at the library...

Then we did a tour of Foxborough. At the end, we returned to the high school and we ate, what our families had prepared for us. After eating we saw the Pep Rally, which is a show to present the last year students. At night we went to see an American football game, we met lots of people. At the end of the game, we returned home and we made a bonfire, we ate marshmallows, and finally we went to sleep.

By Aitana Ruiz – 1st Bachillerato A

17/09/2022

Today I got up early in the morning. I had breakfast with my family and we went apple picking. After a really long way we arrived to the place. Later, we went to the dance studio because my exchange student, Ava, had to take her dance lessons.

When we arrived home we had lunch, I had a nap and I got ready for the homecoming. When it finished, I went to have dinner with some of the students. Finally, we went home and we had a really good time around the bonfire.

By Nadia Sánchez – 1st Bachillerato A

18/09/2022

On the 18th September I got up very late because last day was a long day. It was Saturday and I was really happy. So, I got up at 8:30 and I had a shower. Then, I went downstairs and I had breakfast at 9:15-9:30. After having breakfast I went to Boston with Ian's father because Ian has to play the trumpet, so while Ian played trumpet, I went to visit Boston. We went to a big shopping

VIATGE A BOSTON

centre where there were lot of people buying clothes and eating in the restaurants. After an hour, Ian left his class and we had lunch in a restaurant.

In the afternoon we went to a shop which has a lot of pumpkins but I hate to eat pumpkin. Then we went to Alex's house to stay with the rest of the Spanish student and we ate marshmallows and S'mores. It was a fun night!

By Adrián Martínez - 1st Bachillerato A

19/09/2022

Today we went to Boston city to visit some famous places. We watched cathedrals, big buildings, a famous library and the Quincy market, where we bought some souvenirs. Oscar and Mateo bought funny hats and I bought a huge Oreo ice cream. At night we

went to the high school to watch a soccer game and we bought Foxborough t-shirts J

By Irene Berlanga – 1st Bachillerato B

20/09/2022

Today I woke up at 7 o'clock in the morning and I had a shower. Then I had some cookies for breakfast and I went to school. This morning we went to Plymouth Plantation, that is like a museum of what the English and Dutch people saw when they arrived to the USA in 1620. When we finished the "museum" we went to the port to see the boat where they came from England.

Then when we arrived from Plymouth I moved to another house. It's was so good the first time I met my new exchange partner. Finally I went to a football practice with Oscar and Pablo with the Foxborough team.

By Mateo Mascarell – 1st Bachillerato A

VIATGE A BOSTON

21/09/2022

Today I woke up at 6:30 am to go to the high school like every day. During first period I went to a choir class. Then at 8:45 am we went to the cafeteria because we were going to take the bus because our field trip to Harvard that was 1 hour away from Foxborough. When we arrived at Harvard, we met our guide. The tour was very interesting because the guide told us information about the campus. When we got back, I went shopping with Mateo. I got a sweatshirt. After that we went to a friend's house and we made a bonfire.

By Óscar Izquierdo - 1st Bachillerato A

22/09/2022

Today I got up early, around 6 o'clock, and I had breakfast with my family (milk, cereals and strawberries). While I was having breakfast, it was raining a lot. When we finished the breakfast, we went to the high school. I went to school to the first period, which was a biology class. Around 9:30 the exchange group went to the Patriots stadium. In the Patriots stadium we saw the museum and we entered the field where they play. When we finished the activity, we went to eat at Dunkin Donuts. Around 1 p.m. we went back to school to eat our lunch. Finally, at 6 p.m., the whole exchange group went to have the dinner together, with our American families for the last time at the school where we had a great time.

By Pablo Saldaña - 1st Bachillerato A

23/09/2022

Today it was the last day in Foxborough. I woke up at 6 am to finish packing my luggage, I had breakfast at Starbucks and I went to the high school until 9:15.

After saying goodbye to the American students and families we departed to the train station, took the train and waited 4 hours until we arrived to New York train station. Then, we went to the

hotel and when we were ready, we visited New York. We saw the Empire State and Times Square. Finally, we had dinner at McDonald's and returned to the hotel.

By Paula Pérez - 2nd Bachillerato A

24/09/2022

We woke up at 7am and had breakfast in the bedroom together. We went to the Central Park, and in our way there we saw: The Grand Central Station, the ONU's headquarters, the Empire State Building, the Public

Library and the Rockefeller centre.

After having a bagel in Central Park, we saw John Lennon's memorial, we went into the M&M's store and finally, before having dinner we went to Times Square again.

By Sara Altamirano – 2nd Bachillerato B

VIATGE A BOSTON

25/09/2022

Today we've been walking a lot. The first thing we did was to walk through the High Line, a park built on an old railroad track. After that, we walked through the neighbourhoods of Chelsea, Soho, Little Italy and China town. In the afternoon, we walked over the Brooklyn Bridge and while we were waiting for the rain to stop, we went to a market where there was a live Latin music. Finally, we watched the sunset with a view and we had dinner together at the hotel. It was a great day!

By Marta Gil – 1st Bachillerato A

26/09/2022

This morning we have visited the Summit, it's a building of around 427 metres in which we could see New York from the 94th floor. After that, we went in the underground to take the Staten Island ferry to see the Statue of Liberty.

In the afternoon, after having lunch, we went to the 11S memorial and also, we have spent some time shopping. Finally, we visited the Wall Street Bull.

By Estela Minaya – 2nd Bachillerato B

27/09/2022

We woke up at 8 a.m., because we had to leave the hotel at 11a.m. So, this morning we didn't waste time and we went to Times Square, to see for the last time.

After this we went to the hotel to pick up the suitcases, then we went by van to the airport, and we took the plane from New York to Madrid. It was a 6 hours flight.

We arrived to Madrid at 7 a.m. and we took the last plane from Madrid to Valencia. Finally, we saw our families and we arrived home.

By Sofía Vivó and Simón González - 2nd Bachillerato B

VIATGE A ROMA

ALGUNS CAMINS DE XIRIVELLA SI PORTEN A ROMA

VIATGE D'INTERCANVI DELS ALUMNES DE 4t DE ESO, 1r I 2n DE BATXILLER A ROMA

Durant els passats dies 20 al 28 de setembre, quatre alumnes de Batxillerat i 4t d'ESO del nostre centre, acompanyats per les professores Beatriz i Pilar Pardo) van realitzar un viatge Roma, dins d'un programa d'intercanvi d'alumnat.

Durant l'estada allí (on es van allotjar a les cases dels seus companys d'intercanvi) van realitzar diferents activitats, van visitar llocs turístics de tan antiga i monumental ciutat, com el Coliseu, el Vaticà, etc. Però també van veure com és allí el sistema educatiu, com treballen, els temps de descans... Per a això, van estar en un institut mixt de cicles.

Van visitar la classe d'economia i van estar també en una classe d'anglés en la qual es van fer preguntes mútuament. Els alumnes d'allí es van sorprendre en veure que un espanyol parlava tan fluid l'anglès, Els estudiants d'ací, per part seu, es van sorprendre en veure que no tenien quasi temps per als descansos ja que només tenen 10 minuts. I per

al transport de les seues cases a l'institut s'havien de preparar molt abans ja que no aquesta a prop com a Xirivella sinó que aquesta bastant allunyat.

Com a anècdota, podem dir que el transport públic allí és "gratuït", ja que el conductor de l'autobús no pot eixir de la cabina i els passatgers entren per la porta de darrere.

Els alumnes participants ens han contat que és una experiència espectacular i que la repetirien, però alhora va ser rara ja que acabaven de començar el curs amb tots els exàmens, treballs, etc. i de sobte van haver de fer una aturada per a anar-se a Roma per a practicar un nou idioma.

VIATGE A ROMA

PATIS ACTIUS

PATIOS ACTIVOS

Los patios activos son una actividad que se ha creado por iniciativa del claustro de profesores para que los alumnos puedan hacer actividades distintas a la hora del patio. Hay tres actividades distintas: deporte, ajedrez y juego de rol.

-El profesor que se encarga de los patios activos de **deporte** es **Alfredo Lidón**. El funcionamiento del patio activo de deporte es el siguiente: en la primera evaluación se distribuyen las pistas para el alumnado de forma rotativa, de manera que el lunes les toca la pista uno a los alumnos de segundo de la ESO y acabarán la semana en la pista de ping pong, y así de forma rotativa continuamente.

-El profesor que se encarga de los patios activos de **ajedrez** es **Fernando Marqués** (profesor de Matemáticas). En ajedrez se da una parte de teoría en la que se explican aperturas, formas de jugar, planos durante una partida, etc., etc. En navidad y un mes antes del tercer trimestre se hacen varios torneos para poner en práctica la parte aprendida durante la teoría.

-Por su parte, de los **juegos de rol** se encarga **Samuel Bardisa**, profesor de Geografía e Historia. Para saber de qué tratan leamos sus propias palabras:

"El rol es una actividad consistente en interpretar a un personaje ficticio, en un mundo imaginario donde, con unos dados o cartas, decides el devenir de una historia creada por un director de juego (DJ) y que unos personajes jugadores (PJs) desarrollan. Hay mucha improvisación, mucha aventura y, sobre todo, mucha imaginación . Esta sería la definición más sencilla y, posiblemente, correcta de lo que son los juegos de rol. Pero, detrás de ellos hay mucho más.

Llevo jugando y dirigiendo partidas de rol más de 20 años y me parece una de las actividades más enriquecedoras que una

persona puede realizar. Fomenta la imaginación, la creatividad, la resolución de problemas, el comportamiento empático y otra gran multitud de habilidades tan reclamadas en el día a día de las personas. Pero, sin lugar a dudas, me quedo con la parte humana, sentarte con amigos a una mesa con una aventura por delante crea vínculos y lazos que van más allá de esas horas que pasas riendo, jugando o divirtiéndote.

En el rato que tenemos de patios activos, procuro generar en un grupo alianzas o relaciones que superen la partida. Es muy gratificante cuando ves chavalas y chavales de distintas edades y cursos, que no hubieran tenido la oportunidad de conocerse a pesar de estar en el mismo centro, tomar decisiones como grupo, hablando entre ellos, discutiendo cual es la mejor opción, si seguir juntos o separarse (esto nunca es bueno en la partida). El resultado es que, años después, cuando tienes la suerte de coincidir con ellas y ellos, recuerdan la vivencia y siempre te piden que si organizas alguna partida las y los llames para participar en ellas.

No hay tema que el rol no pueda tocar o abordar desde múltiples puntos de vista, temas actuales o que requieran un entendimiento por parte del alumnado, ya que pueden ser tratados alrededor de una mesa. Para iniciarte al rol solo necesitas, unos cuantos dados, unas hojas, unos lápices, alimento (aunque esto es opcional), imaginación y muchas ganas de pasártelo bien y viajar por mundos.

Os invito a participar, hablad conmigo en el patio y veré como os puedo meter en una partida que esté en marcha u os doy turno para la primera que tenga un hueco.

Recordad que tengo una actividad paralela, que se realiza en los patios, que consiste en el pintado de miniaturas y a la cual también quedáis invitados.

Un saludo y nos vemos en las mesas, ya sean de rol o de pintura."

PATIS ACTIUS

CONTINUARA...

TALLER DE CUINA

Ja és una tradició en el nostre centre el taller de cuina que s'imparteix als alumnes del curs PAC, i que és a càrrec de la professora d'Inglés Mai Carrascosa (raó per la qual denominem a aquest taller afectuosament com "*La Cuina de Mai*".

En el mateix les alumnes i els alumnes no sols aprenen els coneixements genèrics de l'art culinari, sinó també conceptes sobre bona nutrició i menjar saludable i fins i tot diferents tècniques sobre gastronomia. Per aquest motiu, aquest alumnat sens dubte se sent realitzat i agraït.

Però, fent honor a la veritat, més agraït se sent una bona part del professorat, que és el que més gaudeix dels plats elaborats en aquest taller, almenys una vegada a la setmana, i només pel mòdic preu d'un euro. Aquests diners, d'altra banda, i mentre la inflació no ens afecte substancialment, serveix per a comprar nous ingredients per als nous plats i menús.

A més, i com altres anys, Mai i el seu alumnat compta amb la col·laboració desinteressada d'un grup de dones de l'associació de Amas de Casa Tyrius de Xirivella, a més del suport d'alguns professors del nostre centre (alguns d'ells nous enguany), que, quan la seua disponibilitat horària li ho permet, no tenen cap inconvenient a acudir al taller.

Us posem a continuació algunes fotos dels plats de ja han elaborat en el present curs. I no perquè passeu enveja o despertar-vos les papil·les gustatives, sinó perquè pugueu apreciar el que és el bon fer.

TALLER DE CUINA

DÍA DE LES LLENGÜES

El dia 26 de setembre va ser declarat per la Unió Europea com a dia europeu de les llengües. Així que nosaltres, i no amb la intenció de voler corregir a ningú, sempre hem considerat en el nostre centre com a dia internacional (o mundial), de tal manera que la celebració d'aquest dia s'estenguera a totes les llengües del món.

Per aquest motiu, en el nostre centre, i ja des de fa alguns anys (i esperem que es continue fent), realitzem una exposició (organitzada pel professor de Grec, Paco Castillo) consistent en la col·locació de diferents llibres sobre gramàtiques en diferents llengües (modernes i antigues) i d'una sèrie de cartolines de diversos colors en les quals apareix una part de l'article 2 de la declaració dels drets humans en diferents llengües també, i si es dona el cas, en la pròpia escriptura d'aqueixa llengua (amb la seua corresponent transcripció). L'exposició es va inaugurar el propi dia 26, i es va mantindre durant una setmana.

En altres anys aquesta exposició va tindre lloc a la biblioteca del centre, però enguany, en estar contínuament ocupada ha sigut impossible realitzar-la allí. A la biblioteca les

cartolines es penjaven del sostre, de tal manera que quedaren a l'altura dels ulls i tingueren un efecte impactant per a la seua visió. Per part seu, els llibres s'exposaven sobre les taules, de tal manera que era possible (i desitjable) que els visitants pogueren tocar-los, fullejar-los (i llambregar-los) i consultar-los, perquè molts d'ells, sens dubte, cridaven l'atenció.

No obstant això, enguany, pels motius esmentats més amunt, l'exposició va tindre lloc en el vestíbul de l'institut, on les cartolines es van col·locar en un panell (el que dificultava la seua consulta, en estar escrites per les dues cares) i els llibres es van col·locar en uns armaris amb portes de cristall tancats amb clau, la qual cosa dificultava i impedia la manipulació dels llibres (llevat que hi haguera present un professor per a la seua supervisió. No obstant això, i malgrat aquests inconvenients, aquesta ubicació tenia l'avantatge que permetia que un major número d'alumnat (i visitants) sabera de la seua existència.

A més d'amb el propi dia commemoratiu, amb aquesta exposició volem ressaltar i posar en valor la gran riquesa

DÍA DE LES LLENGÜES

lingüística existent en el món, perquè calcula que en el món es parlen unes sis mil llengües (orals) diferents (encara que aquest càlcul és aproximat, perquè en molts casos costa distingir si diferents parles constitueixen dues llengües diferents o són variants dialectals d'una única llengua, sobretot quan ens trobem davant llengües parlades per poques persones i, a més, estan poc estudiades, la qual cosa implica que encara queda molta faena per realitzar).

Aquesta diversitat lingüística implica a més (en contra de moltes creences discriminatòries) el fet que, com a instrument de comunicació, totes les llengües tenen el mateix valor pràctic intrísec, i, per tant, totes han de ser objecte d'estudi, i el dret a ser usades, valorades i protegides. No hi ha cap llengua que, en termes estrictament lingüístics, siga millor que una altra o servisca més que una altra per a determinats actes comunicatius. En totes les llengües (incloses les antigues, des de les primera de la qual tenim coneixement escrit, com el sumeri o l'egipci antic) pot expressar-se un tractat filosòfic, una teoria sobre física quàntica, un missatge d'amor, un poema èpic, o un acudit de contingut

obscé). I això, independentment que una llengua tinga expressió escrita o no.

Del que s'ha dit més amunt també es dedueix que d'entre aqueix nombre de llengües, hi ha moltes que estan amenaçades i fins i tot en imminent perill d'extinció. I aquestes també requeririen diferents accions polítiques, socials i culturals que eviten la seua desaparició, perquè amb elles desapareixerien uns elements culturals i etnogràfics tan vàlids amb els de les llengües de pobles cultural o políticament dominants.

Enguany també volem fer un esment a les llengües de signes (encara que el dia de commemoració és el 23 de setembre), de les quals en el món hi ha al voltant de 150. Aquestes llengües ho són tant com les orals, amb la seu mateixa diversitat i idiosincràsia pròpia, encara que desgraciadament són, en general, poc conegudes i fins i tot poques vegades reconegudes o valorades com les orals.

BENAGEBER

SALIDA DE CONVIVENCIA AL PANTANO DE BENAGÉBER

El pasado 7 de Octubre, los alumnos y alumnas de 1º ESO de nuestro IES pudieron disfrutar de una actividad de convivencia llevada a cabo en el Centro vacacional del Pantano de Benagéber. Esta actividad ha sido, sin duda alguna, una gran oportunidad para fomentar la interacción entre el alumnado, así como, para la realización de diferentes actividades lúdicas rodeados de espectaculares parajes naturales. Se llevaron a cabo dos actividades: "circuito pi a pi" y "piragüismo". La primera consistía en un recorrido a través de puentes tibetanos, pasarelas, troncos flotantes... ¡Una verdadera aventura entre pinos!. Y en la segunda actividad se realizó un agradable paseo en piragua por el pantano de Benagéber. Aunque el tiempo, en algunos momentos no nos acompañó, finalmente se llevaron a cabo todas las actividades propuestas y pudimos todos disfrutar, tanto el alumnado como los profesores acompañantes, de un gran día de CONVIVENCIA.

VISITA FUNDACIÓ BANCAIXA

«El diseño y la modernidad.
Pioneros en la industria valenciana del mueble (1898-1986)»

Exposición en Fundación Bancaya

19 de octubre de 2022

Historia del Mundo Contemporáneo 1º Bachillerato.

El pasado mes de octubre los alumnos de Historia del Mundo Contemporáneo, junto a sus profesoras, visitamos la exposición en la Fundación Bancaya de Valencia “El diseño y la modernidad. Pioneros en la industria valenciana del mueble (1898-1986)”, realizada en el marco de **World Design Capital Valencia 2022**.

En ella tuvimos la oportunidad de observar las aportaciones valencianas al diseño del mueble en el periodo anterior a 1986, un recorrido cronológico por algunos de los hitos que han marcado el origen y evolución de una actividad industrial que, desde València, se convirtió en referencia internacional a lo largo del siglo XX.

También pudimos experimentar y desarrollar nuestras dotes para el diseño participando en un taller didáctico donde diseñamos nuestra propia habitación.

ALTRES ACTIVITATS

Encara que, a causa de l'abundància i diversitat d'activitats, no hem pogut plasmar-les totes en aquesta revista, a continuació presentem algunes d'elles de manera breu, però que considerem representatives. Passen i vegen.

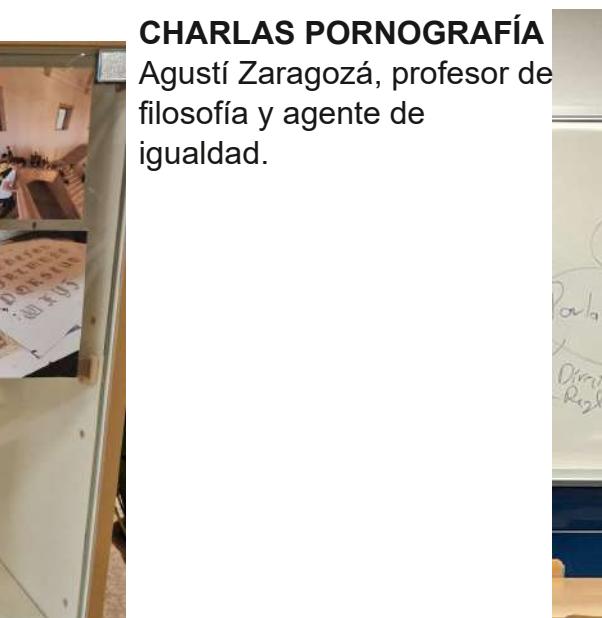
CALIGRAFÍA MEDIEVAL

Algunos de nuestros alumnos de 4º de la ESO realizaron una visita a la biblioteca valenciana, donde pudieron realizar un taller teórico, pero sobre todo práctico sobre caligrafía y escritura medieval.

CHARLAS PORNOGRAFÍA

Agustí Zaragozá, profesor de filosofía y agente de igualdad.

XARRADA DE JORDI SEBASTIÀ

L'ex-eurodiputat Jordi Sebastià fa fer una xarrada, el passat dia 30 de novembre sobre el parlament europeu a 1r curs de grau superior dels nostres cicles formatius, invitat pel nostre company i secretari del centre, Vicent Ballester.

En ella es van tractar diferents aspectes molt interessants que sense dubte seran molt útils a l'alumnat assistent.

ALTRES ACTIVITATS

CONCURS CARABASSES

Amb motiu de la festivitat d'Halloween el departament d'anglés ha tornat a realitzar un concurs i exposició de carabasses decorades, de les quals recollim algunes mostres, així com decoració ambiental sobre aquesta festivitat. A més, la nostra estimada conserge, **Cristo**, va col·laborar en ella i també ens va obsequiar amb una decoració amb motius típics de la tardor.

DÍA CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

MANIFEST DEL 25 DE NOVEMBRE

DÍA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA CONTRA LA DONA

Continuen les raons, desgraciadament, per continuar mantenint el record d'aquest dia i per a continuar realitzant protestes contra la violència contra les dones i reivindicant la seu erradicació. Per a això en nostre va tindre lloc una sèrie d'actes que mostraren clarament el nostre rebuig a aquest sèrie d'agressions. Entre elles, es va proposar

El 25 de noviembre fue declarado Día Internacional de la Eliminación de la Violencia contra la Mujer porque en esta fecha se conmemora el brutal asesinato de las hermanas Mirabal. Eran activistas políticas y fueron asesinadas en 1960 a manos de la policía secreta del dictador Trujillo en la República Dominicana. Hoy las hermanas Mirabal son el símbolo internacional de la lucha de las mujeres por conseguir sus derechos.

El origen de la violencia de género se encuentra en la falta de igualdad en las relaciones entre hombres y mujeres. Pasa tanto en el ámbito doméstico como en el público y esta violencia no es solo física, también es económica y social. Casi 1 de cada 3 mujeres ha sufrido abusos a lo largo de su vida.

Pongamos algunos ejemplos actuales de esta represión contra las mujeres y las niñas:

acudir al centre amb roba de color morat (i es va aconseguir en gran part), es van realitzar diferents "photocalls", i una bona part dels alumnes van formar en el sòl una gran figura amb el símbol femení (i van mostrar pancartes reivindicatives). A més, alumnes i alumnes de 1r de Batxillerat van llegir un manifest contra la violència contra

les dones (que reproduïm més a baix). Finalment es va dur a terme una xicoteta "performance" il·lustrativa de la diferència entre actes de possessió i actes de respecte.

El lema triat per a enguany va ser:

CALLADITA NO ESTÁS MAS GUAPA

- En España una serie de sentencias judiciales han reducido las penas de prisión de los violadores debido a un fallo en la legislación. Los abogados de los delincuentes sexuales condenados se acogieron a una laguna legal que permitía una reducción general de las penas cuando la nueva legislación penal entrara en vigor en España.

- En Irán una joven de 22 años llamada Mahsa Amini fue arrestada el 13 de septiembre por violar la ley que exige que las mujeres se cubran el cabello con un velo. Fue golpeada en repetidas ocasiones y murió de un paro cardiorrespiratorio tres días después de su detención. Nada más conocerse la noticia, miles de manifestantes salieron a las calles de todo el país para protestar por la actuación de la policía moral y, de paso, exigir la evolución de la sociedad y que las mujeres tengan los mismos derechos que los hombres.

También hemos conocido el caso de la escaladora iraní Elnaz Rekabi, que participó sin velo en una prueba durante un campeonato en Corea del Sur el mismo domingo en que se cumplía un mes de la muerte de Mahsa Amini. Tras volver a su país ha sido obligada a disculparse públicamente y a decir que no apoyaba a las mujeres que se manifestaron por la muerte de Mahsa Amini.

La atleta habría sufrido amenazas con que le quitarían las propiedades a su familia si ella no hacía esa declaración. Ahora se encuentra retenida en su domicilio, aunque las autoridades defiendan que "se queda en casa porque necesita descansar".

- La desigualdad de género afecta a todos los países en el mundo, pero los contextos de guerra y post-conflicto acrecientan la vulnerabilidad e inseguridad de las mujeres y de las niñas, que tienen más problemas para acceder a la educación, a la asistencia sanitaria y a empleos formales. Además, la violencia armada las convierte también en desplazadas.

En la guerra entre Rusia y Ucrania, las mujeres que se marchan para salvar a sus hijos pronto se han dado cuenta de qué supone ser una refugiada en Europa. En muchos casos, la guerra matará a sus maridos, a sus hijos mayores, a sus padres y madres. Las que se quedan, ya privadas de sus trabajos, sus casas, sus

amigos y familias, ven acercarse la tortura y la muerte. Estas mujeres, hace apenas unos meses, eran periodistas, profesoras, cantantes, amas de casa, estudiantes, youtubers, feministas, pobres o adineradas... Eran mujeres con proyectos y sueños cumplidos o en ejecución que han quedado temporalmente suspendidos y quién sabe si total e irremediablemente perdidos.

- Por último, en Qatar, país en el que se celebra el mundial de fútbol de 2022, el sistema discriminatorio de tutela masculina que se aplica niega a las mujeres el derecho a tomar decisiones clave sobre sus vidas. Las mujeres deben conseguir el permiso de sus tutores masculinos para casarse, estudiar en el extranjero con becas del Gobierno, acceder a muchos empleos gubernamentales, viajar al extranjero hasta cierta edad y recibir algunas formas de atención de la salud reproductiva. Este sistema discriminatorio también niega a las mujeres la posibilidad de desempeñarse como tutoras principales de sus hijos e hijas, aunque estén divorciadas y tengan la custodia legal.

La frase "calladita estás más guapa", ha sido, y es, una manera que algunos hombres tienen para hacer callar a las mujeres. Esta y muchas frases más son tan sutiles que van calando en nuestro cerebro. Son comportamientos con un componente micro machista y ni nos percatamos de ello. A medida que vamos creciendo nos vamos dando cuenta de los roles que se van repartiendo según nuestro sexo, que nos están coartando nuestra libertad de expresión y nuestra libertad de elección.

Cuando le dices a una niña que callada está más guapa le estás enseñando que la belleza de una mujer radica en su sonrisa o en su carita de buena, mientras que cuando habla y expresa sus opiniones e inquietudes o genera debates confrontados a

opiniones distintas, está ‘empeorando’ su reputación.

Estas expresiones son tan solo la punta del iceberg del gravísimo problema de la violencia hacia las mujeres en todas sus manifestaciones y está claro que quien las pronuncia se muestra como una persona machista.

Por eso es tan necesario que alcemos la voz. Que nos quejemos. Y que nos dejemos ver. Que nos hagamos valer y exijamos aparecer en la foto. Para no seguir siendo invisibles, porque “calladitas no estamos más guapas”.

Desgraciadamente ya es tarde para tantas y tantas mujeres a las que nunca conoceremos. Mujeres que han caído en el olvido de la Historia, pero cuyos logros cambiaron el mundo. Mujeres a las que sus coetáneos —hombres— no consideraron lo suficientemente importantes como para escribir sobre ellas. No estamos ni en el callejero (nueve de cada diez calles españolas tienen nombre masculino, las femeninas son, en su mayoría, vírgenes y santas).

¡Y qué pocas mujeres aparecen en los libros de texto que utilizamos en las clases! Pero en todas las épocas ha habido escritoras, pintoras, científicas, filósofas...

Somos el 51% de la población, pero se nos sigue menospreciando. Y parte de la culpa es nuestra. Tenemos que levantar la mano y alzar la voz, protestar, dejarnos ver, reivindicar

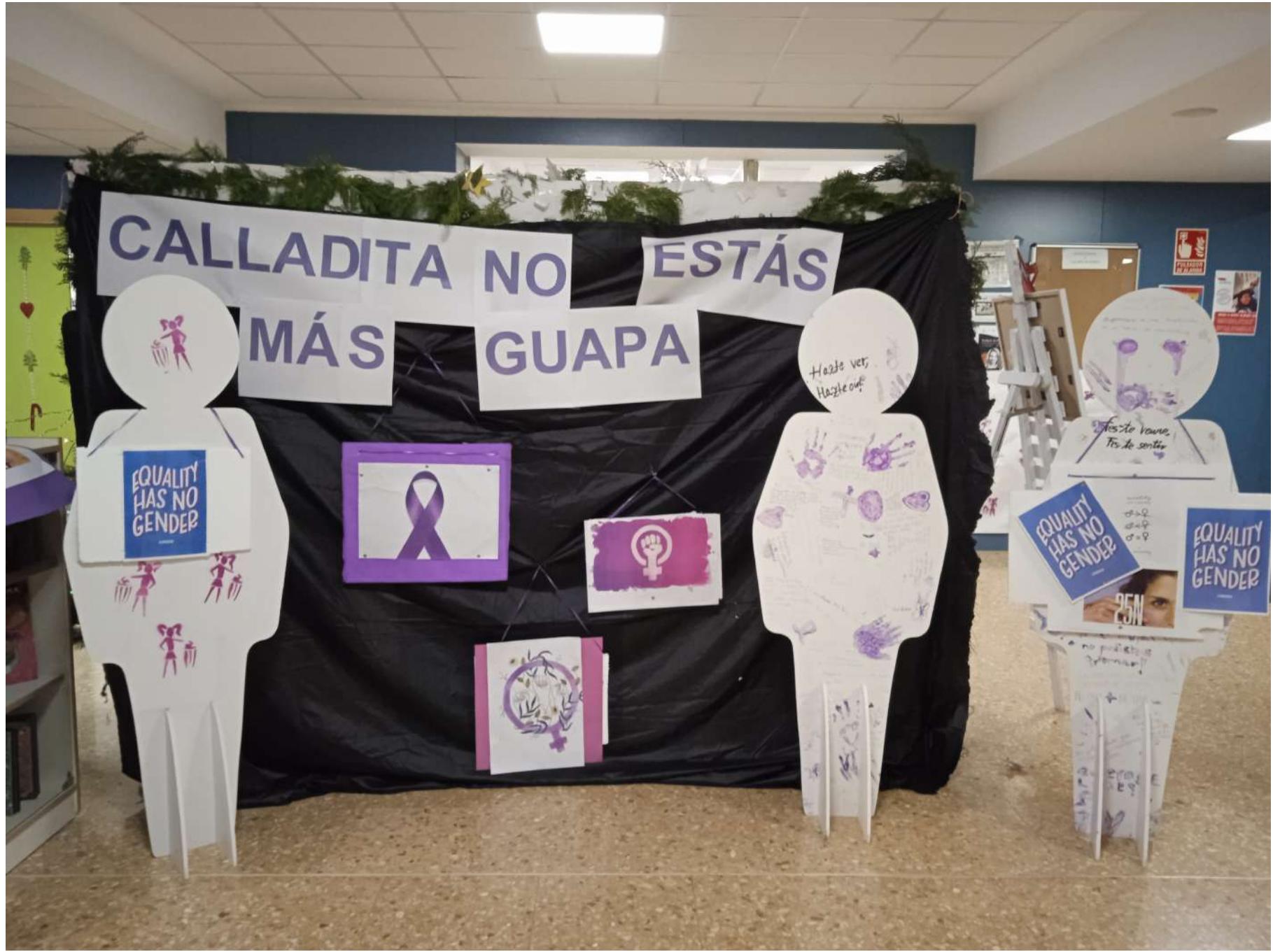
nuestro espacio, darles a las chicas la ambición de quererlo todo. Porque si las niñas no nos ven, si no ocupamos los espacios públicos, no querrán ser como nosotras.

Se están tomando algunas medidas positivas para remediar el problema: por ejemplo, en España se está incluyendo el nombre de mujeres en las principales estaciones de trenes (estación de Chamartín- Clara Campoamor y estación de Puerta de Atocha-Almudena Grandes). Es un gesto cargado de simbolismo para recordar el nombre de mujeres que en muchas ocasiones la historia ha invisibilizado.

Y en esta lucha no debemos dejar atrás a los hombres. Lo ideal es fomentar ideologías, debates y puntos de vista distintos para que las niñas y también los niños aprendan que opinar, siempre con respeto, es un punto a favor y no algo que les resta.

Para avanzar en la igualdad real tenemos que repetirnos cada día hasta creerlo que:

“CALLADITAS NO ESTAMOS MÁS GUAPAS”

RELATS DE TERROR

Un any més, amb motiu de la celebració de la festa de Halloween (i els nostres Tots els Sants), una vegada més hem organitzat un concurs de relats curts de terror. Tenui ací el guanyadors del mateix i alguns altres del quals també es interessant la lectura. Moltes gràcies als participants.

Descubrí una inquietante foto mía.

Llevo varios días pasando por situaciones un tanto extrañas e inquietantes. Ha sido un mes de Halloween diferente ya que este año ha decidido no celebrarlo debido a que mis amigos han salido de la ciudad y no es divertido sin compañía.

De igual manera Halloween no ha pasado desapercibido; como decía al principio, me han ocurrido varias cosas inusuales. Una de ellas es que mi móvil suena cada madrugada a las 3 AM, seguido de muchos ruidos por toda la casa. Al principio lo pasé por alto pensando que son cosas en mi mente; en fin, locuras mías. Pero hoy, 1 de noviembre, dejé de creer que solo son suposiciones mías. Acabo de revisar la galería de mi móvil y aparecieron varias fotos mías mientras dormía, pero lo más espeluznante es que fueron tomadas el 31 de octubre a las 3 AM. ¿Locuras de mi mente o tendría que preocuparme?

Leidy Gómez Cabrera. 1º Bachillerato.

*****

Cierra siempre las puertas

Desde hace un mes mi madre se encontraba en estado de coma en aquel hospital que me traia tan malos recuerdos desde que mi padre falleció. Había estado todo el tiempo con ella y creo que eso me empezaba a hacer mal, me sentía cansada y poco irritable, pero no pensaba alejarme de ella. Siempre que la tomaba de la mano sentía una conexión, una energía extraña que me hacia pensar que ella necesitaba ayuda. Yo no sabía cómo interpretar todas esas "señales" y las dejaba pasar.

Mi padre falleció hace tres años en este mismo hospital, un 3 de enero a las 4:30 de la madrugada se fue de la vida terrestre por causa de un cáncer, pero aún así siempre lo he sentido conmigo. Sus últimas palabras "Cierra siempre las puertas" me acompañaban y me había dejado una duda que él nunca pudo explicarme, nunca supe por qué me lo dijo hasta ese 3 de enero, tres años después de que él falleciera.

Mi madre seguía en ese sueño profundo, las palabras de mi padre me perseguían y siempre cerraba la puerta de la habitación antes de dormirme en el sofá de la habitación del hospital. Esa noche, sin embargo, no la cerré, tal vez porque se me olvidó en el momento o porque algo muy dentro de mí no la quería cerrar. Me acosté en el pequeño sofá y no tardé mucho en quedarme dormida, pero al cabo de un rato el rugir de la puerta me despertó.

Desearía no haberme despertado nunca de ese sueño. Miré hacia la puerta y ahí estaba mi padre, su imagen iluminaba toda la habitación, pero no estaba solo, en su hombro estaba apoyada ella, mi madre, y en sus labios pude leer sus claras palabras "No me esperes más y cierra siempre las puertas".

Lizeth Galíndez. 1º Bachillerato.

* * * *

Aquella mirada.

Aquel día, aquel maldito día, empezó esta pesadilla. Mi esposa y yo habíamos estado discutiendo durante semanas, y esa noche, después de otra discusión como era costumbre, al caer e impactar contra el piso no dio señales de vida. Pasé de estar enfadado a estar horrorizado, incluyendo que nuestro hijo estuvo presente todo el rato. Por miedo a estar en la cárcel enterré el cuerpo en el jardín le obligué a mi hijo a no decir nada al respecto. Él no dijo nada y solo asentía con la cabeza, pero con esa mirada espeluznante, aquella maldita mirada.

Pasaron los meses y seguimos con nuestra vida diaria, pero ese niño nunca me evitaba la vista, siempre con esa mirada, aquella mirada, hasta que me cansé y, desesperado, le empecé a preguntar con lágrimas:

"¿Es por esa noche, por lo que pasó, que me miras así? ¿Es por haber asesinado a tu madre? Perdóname, perdóname, hijo mío".

Seguidamente dijo algo que al principio me relajó, pero después hizo que todo mi cuerpo y alma temblaran.

"Tranquilo, papá, sé que fue un accidente, pero, ¿por qué mamá está agarrada a tu espalda?"

Erick Javier Paredes Anchapaxi. 1º Bachillerato.

* * * *

Si son pájaros.

Era una noche en casa con mi mujer, sofá, mantita y "Netflix". Se escuchó un ruido en la ventana, y ella me dijo que iba a ver qué era, pensando que era un pájaro. Al rato de ver que no volvía, me levanté y me acerqué a la puerta. Lentamente la abrí y lo único que vi fue la cabeza de mi mujer sin ojos y en la frente tallado: "El siguiente eres tú".

Nacho Belda García.

* * * *

Su última noche.

Una noche una madre y su hijo salieron a dar un paseo. La zona estaba muy oscura, y al rato empezaron a oír ruidos muy extraños. El niño estaba muy asustado mientras su madre le decía: "Hijo, no te asistes, ya vamos para casa". Volviendo a casa el niño escuchó una voz que le decía: "Esta noche morirás". La voz le perseguía. El niño, asustado, se giró para mirar a su madre y vio que era ella quien pronunciaba esas palabras. Al día siguiente el niño apareció muerto mientras dormía. Y la madre se levantó con las manos con sangre.

Ángela Sánchez. 1º Bachillerato.

*****

Debes de estar cansado.

"Buenas noches, mamá". Tras decir esas palabras me fui a mi habitación. Entré, me retoqué el pelo en el espejo de mi habitación y vi que mi reflejo no iba en el mismo compás que yo. No le di importancia; me dije "Debo de estar cansado". Tras decir eso me tumbé sobre la cama e intenté echarme a dormir, pero sentía que no estaba solo. Pero de nuevo me repiti: "Debo de estar cansado". Al tiempo escuché un murmullo. Me levanté de un salto; era un ser similar a mí, que me miraba de forma inquietante y tenía una sonrisa escalofriante. Y me repitió una y otra vez: "Debes de estar cansado".

Denisa Bucur.

*****

Oídos sordos.

Era de noche, y decidí salir. Estaba en la planta de arriba y, como siempre, mi hermana dejaba la escalera llena de trastos. Y tanta prisa era la que yo tenía, que me caí por la escalera. Me levanté y sentí cómo la sangre recorría mi rostro. Sybí y chillé a mi hermana, pero no me hacía ni caso. Al rato escuché algo abajo; la voz de mi madre que gritaba: "Ayúdenme, ayúdenme, por favor". Le dije a

mi hermana que bajasemos a ver qué le sucedía a nuestra madre, pero hacía oídos sordos. Al rato se levantó, yo estaba muy enfurecido, no entendía por qué mi hermana me trataba así. Mi hermana se dirigió hasta donde yo estaba y me traspasó.

Denisa Bucur.

*****

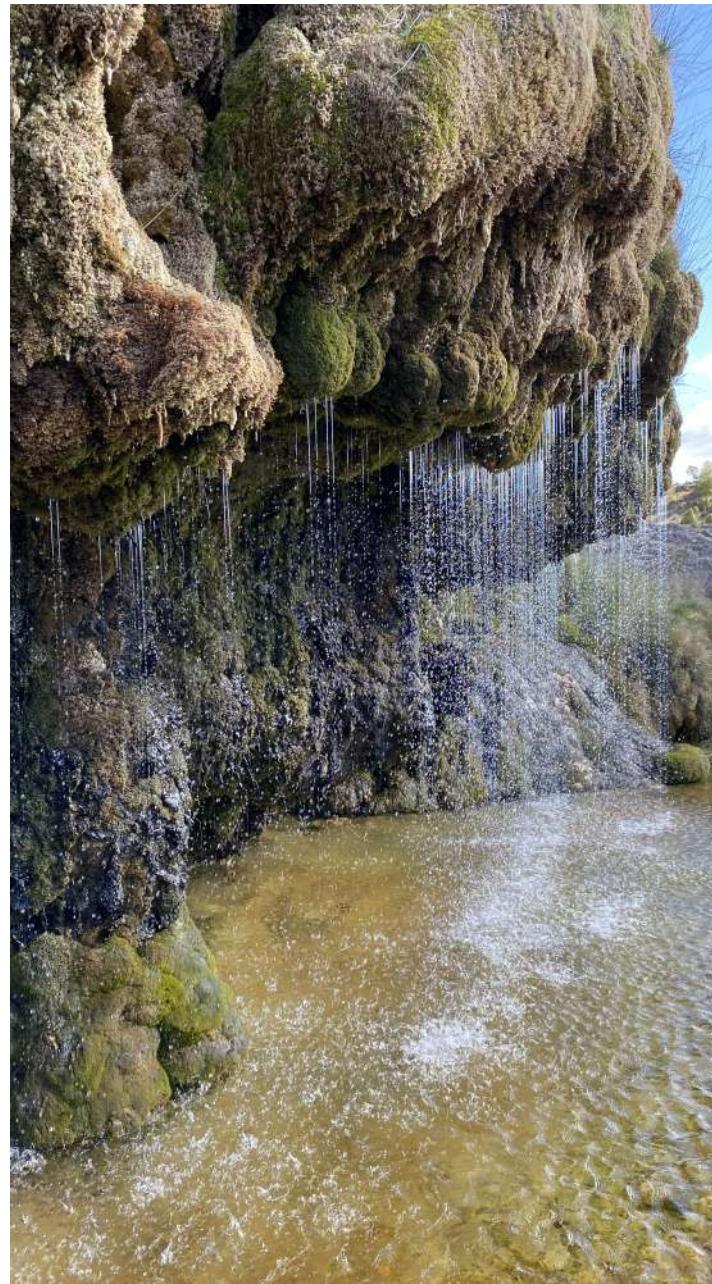

CONCURS FOTOGRÀFIC

El nostre centre organitza cada any un concurs fotogràfic amb temàtiques diferents (encara que enguany a tornat a ser "La mediterrània").

A continuació exposem les tres fotografies guanyadores, encara que (i amb gran diferència de vots) els dos primers premis han estat para la mateixa alumna). Les fotos eixiran també en els calendaris del Ramon Muntaner.

Enhorabona a les guanyadores, i ànims a la resta de participants (i no participants) per als pròxims cursos. Gràcies també a totes les participants.

PRIMER PREMI: **Leyre Torrijos**

(2n Batxillerat)

LA DUTXA DEL CADELL.

El Mediterrani també són les seues muntanyes. Aquesta foto feta a una preciosa cascada en la regió muntanyenca de Conca em va semblar molt bonica. I en ella a més pot distingir-se, si s'aguditza la vista, la figura del cap d'un gosset banyant-se, o millor dit, dutxant-se.

CONCURS FOTOGRÀFIC

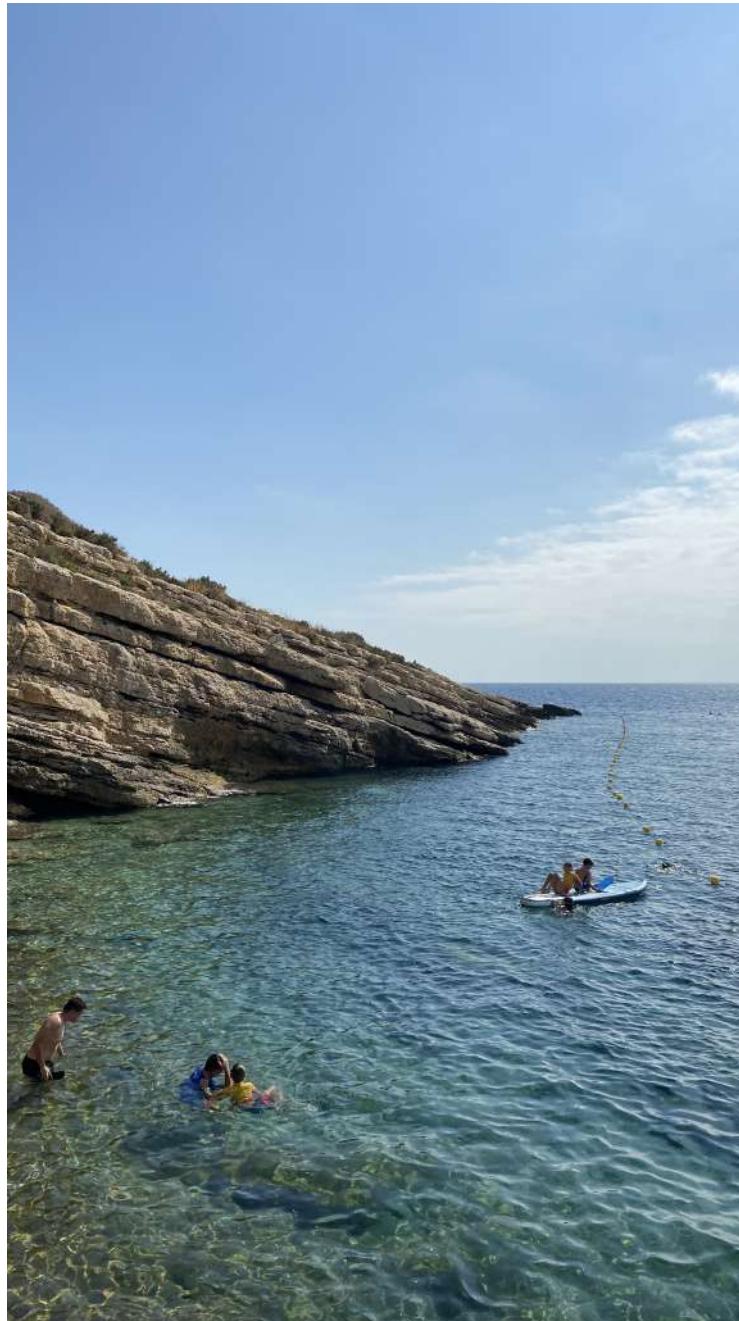
RACÓ GRÀFIC

SEGON PREMI:

Leyre Torrijos
(2n Batxillerat)

BANY DE LLUM I DE MAR.

Aquesta foto està presa a l'illa de Benidorm. Em va agradar perquè pot veure's a diferents persones prenen un bany, però no sols en l'aigua, sinó també en el sol i la llum que l'acompanya, i que embolica i il·lumina la terra i la mar com un tot inseparable.

TERCER PREMI:

Ana Laserna (4t ESO)

TRIANGLE DE LA VIDA.

Per a què ser línies rectes, perfectes, si les línies paral·leles no s'ajunten, siguem més ben irregulars i que ens unisquen les corbes. (Roger Wolfe).

CARTES A LA REDACCIÓ I SUGGERIMENTS

En definitiva, aquest és l'espai on pots expressar-te.

Aquest és un espai reservat per a les lectors i els lectors de tot l'àmbit de la nostra comunitat educativa i també per als moltíssims simpatitzants que segurament tindrem. Pots enviar-nos cartes a la redacció, propostes sobre què podriem fer a més, idees que se t'ocorreguen i que podriem tractar ací, recomanacions sobre qualsevol tema, suggeriments diversos, comentaris variats.

Idees
Suggeriments
Propostes
Recomanacions
Cartes

<http://www.ramonmuntaner.com>

PASSATEMPS

F	P	A	B	O	L	G	F	G	T	Y	U	O	Z	R
C	Z	L	N	O	I	C	A	T	P	A	D	A	F	A
A	W	M	A	A	R	I	C	R	S	S	A	L	V	B
L	I	O	T	L	X	O	G	E	I	H	D	R	B	T
E	G	S	N	C	A	R	N	W	R	P	I	G	T	A
N	W	F	P	A	R	Q	U	E	A	A	C	L	U	R
T	N	E	D	L	I	S	V	B	U	T	O	A	K	E
A	C	R	H	D	A	C	X	D	L	X	L	C	H	P
M	L	A	C	E	E	Ñ	A	X	A	J	E	I	F	M
I	I	A	D	H	I	S	J	G	B	V	G	A	D	E
E	N	W	F	C	O	F	T	C	I	X	I	R	T	T
N	O	F	R	U	T	E	R	I	A	T	O	R	I	Q
T	C	M	D	I	W	I	F	W	G	R	I	Y	G	L
O	C	I	T	A	M	I	L	C	O	I	B	M	A	C
G	L	K	P	A	O	X	I	G	E	N	I	T	O	Q
P	O	L	I	D	E	P	O	R	T	I	V	O	A	S

PLAZA
POLIDEPORTIVO
PARQUE
BAR
FRUTERIA
COLEGIO
ALCALDE

A	L	U	M	N	O	G	F	M	A	E	S	T	R	O
C	Z	T	N	O	I	C	A	T	P	A	D	A	F	I
A	S	M	V	O	R	D	E	N	A	D	O	R	V	Z
L	I	O	T	H	X	O	G	E	I	H	D	R	B	A
E	L	S	N	R	D	R	N	W	R	P	I	G	T	R
N	L	F	P	O	E	O	D	H	A	A	S	L	U	R
T	A	E	D	S	I	S	V	B	U	T	R	A	K	A
A	C	R	H	C	A	C	X	D	L	X	E	C	H	P
M	L	A	C	I	E	Ñ	A	X	A	J	V	I	F	M
I	I	A	D	E	I	S	U	G	B	V	I	A	D	E
E	N	W	F	N	O	F	L	C	I	X	D	R	T	T
N	O	C	C	C	U	P	A	M	L	T	O	R	I	Q
L	I	B	R	O	W	I	F	W	G	R	I	Y	G	L
O	C	I	T	A	M	I	L	C	O	I	B	M	A	C
G	L	K	P	A	O	X	I	G	E	N	I	T	O	Q
P	A	T	I	O	E	M	L	I	B	R	E	T	A	S

Aula
Ordenador
Mesa
Silla
Pizarra
Libro
Alumno
Patio
Libretas
Maestro

TAUller D'ANUNCIcS

Per al PRÒXIM any al nostre institut, Ramon Muntaner, tenim programades moltíssimes activitats (malgrat l'actual situació) en moltes de les quals podràs participar, i tant aquestes com altres segur que et podran interessar. Els detalls d'aquestes s'aniran anunciant en el tauler d'anuncis del centre o seràs informat pel propi professorat. Però, sobre tot, podràs informar-te a la nostra web . No obrides consultar-la en la direcció que teniu a continuació, o demanar informació també a les teues professores i els teus professors, o a qualsevol altre encarregat de les mateixes.

<http://www.ramonmuntaner.com>

**EXCURSIONS
TEATRE
CONFERÈNCIES
ESPORTS
ENTREVISTES
...ETC., ETC.**

**INTERCANVI AMB ESTUDIANTS D'ALTRES PAÏSOS.
VISITA AL TEATRE I RESTES
ARQUEOLOGIQUES DE SAGUNT.
DÍES CULTURALS.
NOU PLA LECTOR.**

NO T'OBLIDES...

I MOLTES COSES MÉS

I EN EL PRÒXIM NÚMERO...

ESTÀ ESCRIT EL FUTUR?

NOTA DEL REDACTOR: "NO HO SÉ, PERÒ EN EIXE CAS,
PER FAVOR, QUE VINGA MAQUETAT".